Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра політології та філософії

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Методика викладання політології і сучасні інформаційні технології у ЗВО»

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	«Методика викладання політології і сучасні інформаційні технології у ЗВО», мова викладання - українська
Викладач	Грубі Тетяна Вікторівна, кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри політології та філософії
Профайл викладача	https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=wpHz_KIAAAAJ https://www.webofscience.com/wos/author/record/HNS-2682-2023
E-mail:	biletsky.tatiana@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=11080
Консультації	Щовівторка з 14.20 до 15.20, кафедра політології та філософії (навчальний корпус № 2), платформа MOODLE

2. Анотація до курсу

Анотація. «Методика викладання політології і сучасні інформаційні технології у ЗВО» є обов'язковим освітнім компонентом (ООК 08) освітньо-наукової програми «Політологія» (в редакції від 30.03.2023 р.) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. На вивчення дисципліни передбачено 90 год.: для денної форми навчання 30 аудиторних год. (10 лекц. год., 20 сем. год.) і 60 год. самостійної роботи, для заочної форми 12 аудиторних год. (6 лекц. год., 6 сем. год.) і 78 год. самостійної роботи.

Вивчення курсу дає змогу здобувачам опанувати теоретичні засади та практичні інструменти викладання політології в закладах вищої освіти. Курс допомагає усвідомити місце політології в системі гуманітарної та соціальної освіти, зрозуміти особливості організації освітнього процесу в сучасному університеті й на цій основі сформувати професійні компетентності викладача. Здобувачі ознайомляться з традиційними та інтерактивними методами навчання, формами організації лекційних і семінарських занять, підходами до оцінювання результатів навчання, а також навчаться розробляти навчально-методичне забезпечення дисциплін політологічного циклу. Аналізуючи вітчизняний і зарубіжний досвід, вони зможуть простежити сучасні тенденції розвитку вищої освіти, зокрема її цифровізацію, поширення змішаного та дистанційного навчання, використання онлайн-платформ і інструментів штучного інтелекту. Особливу увагу в курсі приділено академічній доброчесності, формуванню громадянських компетентностей здобувачів і розвитку критичного мислення як основи політологічної освіти.

Оволодіння компетентностями за цим освітнім компонентом: здатність застосовувати дидактичні принципи, методи й форми навчання у викладанні політологічних дисциплін, проєктувати навчальні курси та їхнє навчально-методичне забезпечення, використовувати інтерактивні та цифрові технології, зокрема інструменти дистанційного й змішаного навчання, оцінювати результати навчання здобувачів і дотримуватися академічної доброчесності в науково-педагогічній діяльності.

3. Мета та завдання курсу

Метою вивчення курсу є розширення знань з теорії та методики викладання політології у закладах вищої освіти. Дисципліна має забезпечити усвідомлення основних дидактичних принципів, закономірностей організації освітнього процесу та чинників, що визначають його ефективність, а також ролі політологічної освіти у формуванні громадянської культури в умовах цифрової трансформації суспільства. Вона також має

сприяти формуванню професійно-педагогічних компетентностей майбутнього викладача та вдосконаленню навичок проєктування навчальних курсів. Окрема мета – навчити здобувачів обирати методи й форми навчання та використовувати сучасні освітні технології у викладанні дисциплін політологічного циклу. Завдання курсу: розкрити предмет, завдання та категоріальний апарат методики викладання політології; ознайомити здобувачів із нормативно-правовими засадами й тенденціями розвитку вищої освіти в Україні; сформувати вміння планувати та проводити лекційні й семінарські заняття з політології; навчити застосовувати інтерактивні й цифрові технології навчання; сформувати навички організації самостійної та науково-дослідної роботи здобувачів і оцінювання результатів навчання.

4. Формат курсу

Очна (денна та заочна форми здобуття вищої освіти), дистанційна. Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE та застосунків для проведення відеоконференцій.

Методи навчання: словесні методи (лекція, бесіда, дискусія); презентація; метод проблемного викладу матеріалу; кейс-метод; ділова та рольова гра; мікровикладання (проведення фрагментів навчальних занять); проєктне навчання; робота в малих групах; технології дистанційного навчання (Moodle).

Форми поточного контролю: усне опитування, письмовий контроль, аналіз кейсів, виконання самостійної роботи (план-конспект заняття), модульна контрольна робота. Підсумковий контроль – екзамен.

5. Результати навчання

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у політичній сфері, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних політологічних знань та професійної практики.
Загальні компетентності	
ЗК 01	Здатність фахово спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово у процесі наукової комунікації та досліджень.
ЗК 05	Здатність до оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування наукового світогляду, загального культурного кругозору, дотримання у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності, керування загальнолюдськими цінностями.
ЗК 09	Здатність виявляти, формалізувати та розв'язувати комплексні проблеми.
ЗК 10	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, у наукових структурах/закладах, використовувати сучасні методи і технології, креативне мислення, високий рівень культури мовлення, організаційну культуру, професійну компетентність, організаторські та комунікативні здібності, володіння технікою, професійними вміннями для передачі наукових знань майбутнім фахівцям у галузі соціально-поведінкових наук під час освітнього процесу у ЗВО з дотриманням аспіранто-центрованого підходу у навчанні.
Спеціальні (фахові) компетентності	
СК 01	Комплексне розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

СК 02	Поглиблене знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології та володіння категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.
СК 04	Комплексне застосування широкого спектру політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.
СК 06	Здатність розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.
СК 07	Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, та сучасних інформаційних технологій, фахово викладати політологічні дисципліни у вищій школі.
СК 08	Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 04	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми фундаментальної політичної науки з врахуванням соціальних, економічних, політичних та правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.
ПРН 05	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.
ПРН 06	Комплексно розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади і публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики і політики окремих країн та регіонів.
ПРН 08	Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.
ПРН 10	Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-політичних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у політиці та дотичних міждисциплінарних напрямах.

Очікувані результати навчання з дисципліни:

– розуміти предмет, завдання та категоріальний апарат методики викладання політології, нормативні засади організації освітнього процесу у ЗВО;

– застосовувати дидактичні принципи, методи й засоби навчання під час проєктування та проведення лекційних і семінарських занять з політології;

– добирати й використовувати інтерактивні технології навчання (дискусію, кейс-метод, ділову та рольову гру, проєктне навчання);

– використовувати цифрові технології, онлайн-платформи та інструменти штучного інтелекту для організації дистанційного й змішаного навчання;

– розробляти навчально-методичне забезпечення дисципліни, організовувати самостійну роботу здобувачів та оцінювати результати навчання з дотриманням академічної доброчесності.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	2-й
Семестр вивчення	3-й
Кількість кредитів ЄКТС	3
Загальний обсяг годин	90
Кількість годин навчальних занять	30
Лекційні заняття	10
Практичні заняття	-
Семінарські заняття	20
Лабораторні заняття	-
Самостійна та індивідуальна робота	60
Форма семестрового контролю	Екзамен

7. Пререквізити і кореквізити курсу

Пререквізитами вивчення освітнього компонента є знання, здобуті на попередніх рівнях вищої освіти з дисциплін політологічного циклу та педагогіки, а також у межах освітніх компонентів «Освітологія», «Організація наукової діяльності» та «Методологія політичної науки».

Кореквізитом курсу є освітній компонент «Науково-педагогічна практика», під час якої здобувачі застосовують набуті методичні знання й навички в реальному освітньому процесі.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point.
Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

9. Політика курсу (правила та вимоги)

Освоєння курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних та семінарських занять; активність під час занять; здача завдань у встановлені терміни; бути терпимим, відкритим і доброзичливим; конструктивно підтримувати зворотний зв'язок на всіх заняттях; бути пунктуальним і обов'язковим. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://cutt.ly/aIqb9CF) та етичних норм поведінки.

Неприпустимим є пропуски з неповажних причин; користування телефонами під час занять; списування.

Якщо в силу будь-яких поважних причин ви були відсутні під час проведення контрольного заходу, вам надається можливість пройти його в додатково призначений викладачем час.

Вивчення курсу передбачає академічну доброчесність здобувача, відповідальне ставлення до навчання та майбутньої професії. Дотримання академічної доброчесності

регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://cutt.ly/4TiCHkS) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (https://cutt.ly/vTiVowX).

Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, фахових кафедр та інтернетними ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних, семінарських занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що здобувачі будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

Викладачі щотижня проводять консультації (офлайн і онлайн).

10. Схема курсу Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	зокрема					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та сучасні технології викладання політології у закладах вищої освіти							
Тема 1. Методика викладання політології як наукова та навчальна дисципліна: предмет, завдання, категоріальний апарат	10	2	-	2	-	6	-
Тема 2. Нормативно-правові засади та сучасні тенденції розвитку вищої освіти в Україні в контексті європейської інтеграції	8	-	-	2	-	6	-
Тема 3. Політологія в системі вищої освіти: зміст, структура та місце в підготовці фахівців	10	2	-	2	-	6	-
Тема 4. Дидактичні принципи, методи й засоби навчання політології у закладах вищої освіти	8	-	-	2	-	6	-
Тема 5. Лекція з політології: види, структура, методика підготовки та проведення	10	2	-	2	-	6	-
Тема 6. Семінарські та практичні заняття з політології: форми організації й методика проведення	8	-	-	2	-	6	-
Тема 7. Інтерактивні технології навчання політології: дискусія, кейс-метод, ділова та рольова гра, проєктне навчання	10	2	-	2	-	6	-
Тема 8. Цифрові технології у викладанні політології: дистанційне та змішане навчання, онлайн-платформи, інструменти штучного інтелекту	10	2	-	2	-	6	-

Тема 9. Організація самостійної та науково-дослідної роботи здобувачів; оцінювання результатів навчання з політології	8	-	-	2	-	6	-
Тема 10. Професійна культура викладача політології: педагогічна майстерність, академічна доброчесність і формування громадянських компетентностей здобувачів	8	-	-	2	-	6	-
Разом годин	90	10	-	20	-	60	-

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**						
	разом	**зокрема**					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та сучасні технології викладання політології у закладах вищої освіти							
Тема 1. Методика викладання політології як наукова та навчальна дисципліна: предмет, завдання, категоріальний апарат	10	2	-	-	-	8	-
Тема 2. Нормативно-правові засади та сучасні тенденції розвитку вищої освіти в Україні в контексті європейської інтеграції	10	-	-	2	-	8	-
Тема 3. Політологія в системі вищої освіти: зміст, структура та місце в підготовці фахівців	8	-	-	-	-	8	-
Тема 4. Дидактичні принципи, методи й засоби навчання політології у закладах вищої освіти	8	-	-	-	-	8	-
Тема 5. Лекція з політології: види, структура, методика підготовки та проведення	12	2	-	2	-	8	-
Тема 6. Семінарські та практичні заняття з політології: форми організації й методика проведення	8	-	-	-	-	8	-
Тема 7. Інтерактивні технології навчання політології: дискусія, кейс-метод, ділова та рольова гра, проєктне навчання	10	2	-	-	-	8	-
Тема 8. Цифрові технології у викладанні політології: дистанційне та змішане навчання, онлайн-платформи, інструменти штучного інтелекту	8	-	-	-	-	8	-
Тема 9. Організація самостійної та науково-дослідної роботи здобувачів; оцінювання результатів навчання з політології	9	-	-	2	-	7	-
Тема 10. Професійна культура викладача політології: педагогічна майстерність,	7	-	-	-	-	7	-

академічна доброчесність і формування громадянських компетентностей здобувачів							
Разом годин	90	6	-	6	-	78	-

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання політології як наукова та навчальна дисципліна: предмет, завдання, категоріальний апарат. Предмет методики викладання політології, її зв'язок із педагогікою вищої школи, дидактикою та політичною наукою. Основні категорії: мета, зміст, принципи, методи, форми й засоби навчання. Завдання курсу в підготовці викладача політології. Етапи становлення методики викладання суспільних дисциплін в Україні.

Нормативно-правові засади та сучасні тенденції розвитку вищої освіти в Україні в контексті європейської інтеграції. Закон України «Про вищу освіту» та підзаконні акти, що регулюють освітній процес. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. Болонський процес, Європейський простір вищої освіти, Стандарти й рекомендації щодо забезпечення якості (ESG). Студентоцентроване навчання, академічна мобільність, Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система.

Політологія в системі вищої освіти: зміст, структура та місце в підготовці фахівців. Політологія як навчальна дисципліна загальної та професійної підготовки. Стандарти вищої освіти зі спеціальності «Політологія» і структура освітніх програм. Добір і структурування змісту політологічних курсів. Вимоги до розроблення робочої програми та силабусу дисципліни.

Дидактичні принципи, методи й засоби навчання політології у закладах вищої освіти. Принципи науковості, системності, наочності, доступності, зв'язку теорії з практикою. Класифікації методів навчання. Пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемні та дослідницькі методи у викладанні політології. Засоби навчання: підручник, першоджерело, документ, мультимедійні матеріали.

Лекція з політології: види, структура, методика підготовки та проведення. Функції лекції у вищій школі. Види лекцій: вступна, тематична, оглядова, проблемна, лекція-дискусія, лекція із запланованими помилками, бінарна лекція. Структура лекції та вимоги до її змісту. Підготовка лекції, техніка мовлення й прийоми активізації уваги аудиторії.

Семінарські та практичні заняття з політології: форми організації й методика проведення. Місце семінарського заняття в навчанні політології. Види семінарів: розгорнута бесіда, семінар-доповідь, семінар-дискусія, семінар-конференція. Розроблення плану семінару та завдань для здобувачів. Роль викладача в організації обговорення й оцінюванні виступів.

Інтерактивні технології навчання політології: дискусія, кейс-метод, ділова та рольова гра, проєктне навчання. Сутність інтерактивного навчання та умови його ефективності. Методика організації навчальної дискусії й дебатів. Кейс-метод: добір ситуацій із політичної практики, етапи роботи з кейсом. Ділові та рольові ігри, моделювання політичних процесів. Проєктне навчання й командна робота здобувачів.

Цифрові технології у викладанні політології: дистанційне та змішане навчання, онлайн-платформи, інструменти штучного інтелекту. Цифрова трансформація вищої освіти. Моделі змішаного навчання, організація дистанційних занять у середовищі MOODLE. Онлайн-платформи та сервіси для інтерактивної взаємодії й тестування. Можливості та ризики інструментів штучного інтелекту в навчанні політології, правила їхнього етичного застосування.

Організація самостійної та науково-дослідної роботи здобувачів; оцінювання результатів навчання з політології. Види самостійної роботи та способи її методичного супроводу.

Залучення здобувачів до наукової роботи через гуртки, конференції, конкурси. Форми й методи контролю: усне опитування, тестування, письмові роботи, портфоліо. Критерії оцінювання та рейтингова система.

Професійна культура викладача політології: педагогічна майстерність, академічна доброчесність і формування громадянських компетентностей здобувачів. Структура педагогічної майстерності та професійні якості викладача. Педагогічне спілкування й етика викладача вищої школи. Академічна доброчесність як цінність освітнього процесу. Політологічна освіта як чинник формування громадянських компетентностей і критичного мислення.

11. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view), «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeLjGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view).

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view).

Визнання результатів навчання окремих тем курсу шляхом неформальної/інформальної освіти здобувачами вищої освіти регламентується «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view), якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

Поточне оцінювання здійснюється на підставі якісного аналізу теоретичних знань здобувача, виконання ним семінарських завдань та самостійної роботи. Враховується рівень сформованості програмних компетентностей навчання, що містяться в ОПП.

Розподіл балів, що присвоюються аспірантам

Поточний і модульний контроль (100 балів)			**Екзамен**	**Сума**
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	40	100
20 балів	30 балів	10 балів		

Поточний контроль (20 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів на навчальних заняттях - 12.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за семінарські заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачу, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок аспірантів

Рівні навчальних досягнень	**Оцінка в балах (за 12бальною шкалою)**	**Критерії оцінювання**
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих політологічних термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні». Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику та в інших джерелах інформації відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок з методики викладання політології; виявляє окремі закономірності освітнього процесу; робить спроби виконання завдань; за допомогою викладача дає короткі відповіді (за готовим алгоритмом). Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями з методики викладання політології, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в політологічних термінах, поняттях і визначеннях, самостійне опрацювання навчального матеріалу з дисципліни викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення політологічних вчень та понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником та іншими джерелами інформації, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу з курсу, може поверхнево аналізувати тексти першоджерел, робить певні висновки щодо організації освітнього процесу; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання з методики викладання політології під час виконання завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал з курсу, оперує базовими політологічними термінами та категоріями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми та ін. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал з курсу в стандартних ситуаціях; уміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак із окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат або доповідь, обґрунтувати їх положення. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
		Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом з курсу, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить політологічні поняття, категорії; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі проблемно-пошукові завдання; має сформовані типові навички з політичної науки. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями з курсу та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки в проблемно-пошукових завданнях; практично оцінює сучасні здобутки політологічної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує тестові завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання з політичної науки, аналізуючи різні явища та процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Високий (творчопрофесійний)	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з курсу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний підготувати виступ на наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання з курсу, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання з курсу; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати світоглядні проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, займається науково-пошуковою роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує та аналізує різноманітні джерела інформації; Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Самостійна робота (10 балів)

Метою самостійної роботи є закріплення та розширення знань з дисципліни за підручниками, навчальними і методичними посібниками, періодичними виданнями з фаху; розвиток навичок самоосвіти, пізнавальних інтересів, професійної мотивації навчання; виховання відповідального ставлення до навчання.

Організація та оцінювання самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» від 25.08.2020 р. (https://drive.google.com/file/d/1Dzh4W6JnffoEkRh30ks795Q2yKBHFqjb/view).

Самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, підготовку до семінарських занять і до модульної контрольної роботи, самостійне вивчення окремих теоретичних питань курсу та виконання індивідуального письмового завдання. Індивідуальне завдання полягає в розробленні плану-конспекту лекції або сценарію семінарського заняття з обраної теми політологічного курсу із застосуванням інтерактивних і цифрових технологій навчання. Перевірку питань і завдань, які здобувачі готують до семінарських занять, здійснює викладач на занятті, контроль за іншими видами самостійної роботи – на консультаціях.

Максимальна оцінка за самостійну роботу оцінюється в 10 балів.

Здобувачі, які за виконання завдань самостійної роботи отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання самостійної роботи на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Завдання самостійної роботи можуть бути перезараховані за результатами неформальної та/або інформальної освіти здобувача, за умови їх відповідності темі та кількості годин (не менше виділених на самостійну роботу).

Критерії оцінювання самостійної роботи

Рівні	Бали	Критерії оцінювання

Високий	9-10	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з питань, винесених на самостійне опрацювання, повно викладає самостійно вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж політологічної проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, порівнювати, формулює своє бачення даної проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях (диспути, круглі столи тощо), наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами, висловлює та обґрунтовує власні враження після ознайомлення із текстами першоджерел, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній	7,5-8,9	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки «відмінно», але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, та в мовному оформлення висловлювання. Здобувач вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях (зокрема, під час круглих столів, конференцій), переважно добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Середній	6-7,4	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань, винесених на самостійне опрацювання, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначенні понять, потребує допомоги (спрямувальних питань) викладача, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Початковий	0-5,9	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять та категорій, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією; він не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань, неспроможний виконати стандартні завдання після спрямувальних питань викладача. Здобувач

		не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Критерії оцінювання індивідуального письмового завдання (плану-конспекту заняття)

План-конспект оцінюється в 10-9 балів, якщо: мету, завдання та очікувані результати заняття сформульовано чітко й узгоджено з програмою дисципліни; зміст відповідає сучасному стану політичної науки; методи, форми й засоби навчання дібрано обґрунтовано, з використанням інтерактивних і цифрових технологій; передбачено способи оцінювання результатів навчання та зворотного зв'язку; структура заняття логічна, а розподіл часу реалістичний; дотримано вимог академічної доброчесності.

План-конспект оцінюється в 8,9-7,5 балів, якщо: мету й завдання заняття сформульовано, проте очікувані результати визначено нечітко; зміст загалом відповідає темі, хоча окремі питання висвітлено поверхово; методи навчання дібрано доцільно, але вибір цифрових інструментів обґрунтовано не повністю; оцінювання результатів передбачено частково.

План-конспект оцінюється в 7,4-6 балів, якщо: мету заняття сформульовано загально; зміст подано без належної логіки; переважають традиційні методи без пояснення їхньої доцільності; способи оцінювання та зворотного зв'язку не визначено.

План-конспект оцінюється в 5,9-0 балів, якщо: план-конспект має фрагментарний характер, його елементи не пов'язані між собою; методи навчання не відповідають меті заняття; робота містить ознаки академічної недоброчесності.

Модульна контрольна робота (30 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. Максимальна кількість балів за МКР – 30. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Для зарахування модульної контрольної роботи мінімальна кількість набраних балів повинна становити 18, в іншому випадку МКР потрібно виконати повторно.

Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Оцінювання модульної контрольної роботи:

МКР **30 балів**	«відмінно»	27 – 30 б.
	«добре»	22 – 26 б.
	«задовільно»	18 – 21 б.
	«незадовільно»	менше ніж 18 б.

Екзамен

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувачі, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю допускаються до екзамену.

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком навчального процесу.

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами семестрового контролю у формі екзамену, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янецьПодільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Білет іспиту складається з трьох питань (1, 2, – теоретичні, 3 – проблемно-пошукове).

Наприклад:

1. Дидактичні принципи навчання політології у закладах вищої освіти.
2. Лекція з політології: види, структура та методика підготовки.
3. Запропонуйте сценарій семінарського заняття з однієї теми політологічного курсу із застосуванням кейс-методу та цифрових інструментів; обґрунтуйте вибір методів.

1-2 питання (по 15 балів) екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

«відмінно» 14-15 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з курсу, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
«добре» 11,5-13 б.	Якщо відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки «відмінно», але при цьому здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформлення висловлювання. Здобувач вищої освіти вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
«задовільно» 9 - 11,4 б.	Якщо здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень курсу, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять та категорій політичної науки; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі аргументувати власну позицію щодо політологічної проблематики; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
«незадовільно» менше ніж 9 б.	Якщо здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, допускає помилки у формулюванні понять та категорій політичної науки, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач вищої освіти неспроможний виконати стандартні завдання навіть після спрямувальних питань викладача. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Під час відповіді на проблемно-пошукове питання (10 балів) враховуються критерії, визначені в оцінюванні самостійної роботи (есе).

«відмінно» 9-10 б.
«добре» 8,9-7,5 б.
«задовільно» 7,4-6 б.

«незадовільно» менше ніж 6 б.

Оцінювання екзамену

36-40 (високий рівень)	Здобувач виявляє глибокі фундаментальні знання теоретичного матеріалу з курсу, правильно використовує термінологію, використовує творчий підхід до виконання завдань. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
30-35 (достатній рівень)	Здобувач виявляє достатні знання теоретичного матеріалу, проте допускає помилки та неточності; під час екзамену дотримується академічної доброчесності.
24-29 (середній рівень)	Здобувач виявляє фрагментарні знання теоретичного матеріалу, під час екзамену дотримується академічної доброчесності.
Менше, ніж 24 бали (початковий рівень)	Здобувач виявляє незнання більшої частини теоретичного матеріалу, під час екзамену мають місце ознаки академічної недоброчесності.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння аспірантом певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Оцінка за національною шкалою**
90-100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом історичного факультету та з дозволу ректора університету.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою).

Робоча програма, силабус. Вивчення курсу не потребує спеціального матеріальнотехнічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного

середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайнових відеоконференцій.

12. Рекомендована література:

Основна

1. Волкова Н. П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі : навч.-метод. посіб. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
2. Гніденко М. П., Вишнівський В. В. Сучасна методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Київ : ДУТ, 2019. 127 с.
3. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : підручник. 3-тє вид. Київ : Ліра-К, 2020. 512 с.
4. Каплінський В. Методика викладання у вищій школі. Київ : КНТ, 2020. 225 с.
5. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / О. І. Федоренко, В. О. Тюріна, С. П. Гіренко та ін. ; за заг. ред. О. І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 240 с.
6. Самойленко П. В. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2024. 188 с.
7. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
8. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. Київ, 2020. 71 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf

Допоміжна

Монографії, навчальні посібники

1. Вайнола Р. Методика викладання дисциплін соціально-педагогічного циклу. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 140 с.
2. Головенкін В. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2018. 484 с.
4. Інтерактивні методи навчання у вищій школі : монографія / Д. П. Антюшко, В. С. Володавчик, Л. І. Сєногонова та ін. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2022. 189 с.
5. Литовченко І., Саєнко М. Дидактичний потенціал цифрових освітніх технологій для освітнього процесу : монографія. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 154 с.
6. Модернізація освіти в цифровому вимірі : монографія / за наук. ред. Н. Морзе, О. Буйницької. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 300 с.
7. Ортинський В. Педагогіка вищої школи. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.
8. Цифровізація як інструмент забезпечення якості надання освітніх послуг з урахуванням європейського досвіду : колект. монографія. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. URL: https://zenodo.org/records/1425869

Статті

1. Білецька Т. В. Компетентнісний підхід у системі модернізації сучасної освіти: світовий та вітчизняний досвід. Проблеми дидактики історії : збірник наукових праць / [редкол.: С. Копилов (голова, наук. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. Вип. 12. С. 61-68. URL: http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/3309/Problemy-dydaktyky-istorii-Vyp.10.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Білецька Т. В. Роль ВНЗ у соціально-психологічній адаптації першокурсників до нового освітнього середовища. Проблеми дидактики історії : збірник наукових праць / [редкол.: С. Копилов (голова, наук. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. Вип. 13. С. 200-208.

3. Грубі Т. Розвиток комунікативного потенціалу особистості в системі професійної підготовки. Проблеми дидактики історії : збірник наукових праць / [редкол.: С. Копилов (голова, наук. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Вип. 15. С. 171-183.

4. Грубі Т., Купчишина В. Медіаосвіта в умовах сучасного освітнього простору. Проблеми дидактики історії : збірник наукових праць / [редкол.: С. Копилов (голова, наук. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. Вип. 16. С. 3-13.

5. Грубі Т., Мірошніченко В. Розвиток вищої освіти в умовах війни: виклики сьогодення. Проблеми дидактики історії : збірник наукових праць / [редкол.: С. Копилов (голова, наук. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. Вип. 14. С. 231-243. URL: https://dspace.nadpsu.edu.ua/bitstream/123456789/3799/1/1.6.%20%281%29.pdf

6. Грубі Т. В., Жаровська О. П. Деонтологічні засади громадянського виховання учнів старших класів на основі національних традицій. Наука і техніка сьогодні. Серія «Педагогіка». 2022. № 11(11). С. 85-95. https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-11(11)-85-94

7. Грубі Т. В., Мірошніченко В. І. Якість освіти як передумова інтеграції України в європейський освітній простір. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Спецвипуск. Т. 1. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 61-66. https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.spec.1.12

8. Купчишина В., Грубі Т. Медіаосвіта як складова освітнього процесу. Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні науки. 2023. Т. 34, № 3. С. 183-201. https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v34i3.1499

9. Мірошніченко В. І., Грубі Т. В. Урахування толерантності у формуванні громадянської компетентності студентів технічного коледжу. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2024. Вип. 213. С. 52-56. https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-213-52-56

10. Leleka V., Zabiiaka I., Tsviakh O., Grubi T., Vytrykhovska O. Innovative approaches to teaching students in the modern educational information environment in the USA and Great Britain. Amazonia Investiga. 2022. Vol. 11, No. 60. P. 156-166. https://doi.org/10.34069/AI/2022.60.12.17

Рекомендовані джерела інформації

http://www.nbuv.gov.ua	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
https://niss.gov.ua/	Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України
https://prometheus.org.ua/?utm_source=sendy&utm_medium=email&utm_campaign=email-header	PROMETHEUS